



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

## ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

**Επιμορφωτικό - υποστηρικτικό υλικό**  
**Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες**  
**μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)**



ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

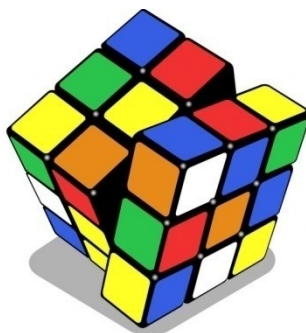
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,  
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση  
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

# ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

## ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ της Σχολικής Μονάδας



ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ 21+:

<http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothesis/skill-labs>

ΟΠΣ Επιμόρφωσης - Ι.Ε.Π.: Όλες οι δράσεις ([iep.edu.gr](http://iep.edu.gr)):

<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/index.php?categoryid=62>

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ


	<h2>ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ</h2> <h3>ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ-</h3> <h4>ΔΗΜ. ΣΧ. ΜΙΚΡΟΥ ΕΥΜΟΙΡΟΥ</h4> <p>.....</p> <h4>ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2021/2022</h4>
<b>Σχολική μονάδα</b>	Δημοτικό Σχολείο Μ. Ευμοίρου
<b>Αριθμός τμημάτων</b>	7
<b>Αριθμός μαθητών/μαθητριών σχολικής μονάδας</b>	125
<b>Αριθμός εκπαιδευτικών σχολικής μονάδας</b>	14
<b>Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στα Εργαστήρια δεξιοτήτων</b>	7

<b>Ζω καλύτερα - Ευ Ζην</b>	<b>Φροντίζω το Περιβάλλον</b>	<b>Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ - Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη</b>	<b>Δημιουργώ και Καινοτομώ - Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία</b>
			
1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή - Αυτομέριμα, Οδική Ασφάλεια	1. Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά	1. Ανθρώπινα δικαιώματα	1. STEM/ Εκπαιδευτική Ρομποτική
2. Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη	2. Κλιματική αλλαγή - Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία	2. Εθελοντισμός διαμεσολάβηση	2. Επιχειρηματικότητα- Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα
3. Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση	3. Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική κληρονομιά	3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα	
<b>A τάξη:</b> Υγιή παιδιά, υγιής πλανήτης <b>B τάξη:</b> Ταξιδεύω στον	<b>A τάξη:</b> Οι φίλοι μου τα ζώα <b>B τάξη:</b> Ο σχολικός κήπος	<b>A τάξη:</b> Εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα <b>B τάξη:</b>	<b>A τάξη:</b> STEM/Εκπαιδευτική Ρομποτική <b>B τάξη:</b> Μπλε και πράσινα

<p>κόσμο των συναισθημάτων</p> <p><b>Γ τάξη:</b> Το σώμα μου γνωρίζω, το αγαπώ και το φροντίζω</p> <p><b>Δτάξη:</b> Κυκλοφορώ και προσέχω</p> <p><b>Ετάξη:</b> Δρόμος χωρίς λακκούβες στο Διαδίκτυο</p> <p><b>Στ τάξη:</b> Μικρόβια και ασθένειες</p>	<p>σώζει...</p> <p><b>Γτάξη:</b> Περιπλανώμενος στα μονοπάτια της Ξάνθης και στα στενά του Νέστου</p> <p><b>Δ τάξη :</b> Ξέρω γιατί και πώς ανακυκλώνω</p> <p><b>Ε τάξη:</b> Το σχολείο μου προστάτης του κλίματος</p> <p><b>Στ τάξη:</b> Τα μνημεία της Unesco στον Ελλαδικό χώρο</p>	<p>Μπλε ερευνητές</p> <p><b>Γ τάξη:</b> Ασπρα, κίτρινα, μαυράκια όλα του Θεού αδελφάκια</p> <p><b>Δ τάξη:</b> Δικαίωμά μου η ειρήνη</p> <p><b>Ετάξη:</b> Μπλε ερευνητές Εθελοντισμός</p> <p><b>Στ τάξη:</b> Παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ικανότητες.- Παραολυμπιονίκες</p>	<p>επαγγέλματα</p> <p><b>Γ τάξη:</b> Τα επαγγέλματα του χθες και του σήμερα</p> <p><b>Δ τάξη:</b> STEM/ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ :Το παιχνίδι μου</p> <p><b>Ετάξη:</b> Οι εποχές του έτους και το κλίμα</p> <p><b>Στ τάξη:</b> Επιχειρηματικότητα-Επαγγελματικός προσανατολισμός</p>
---	--	---	--

## Βασικός προσανατολισμός του ετήσιου Σχεδίου Δράσης (Πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα)

<b>Το όραμά μας</b>	<p>Το σχολείο μας έχει ως όραμα την ολόπλευρη ψυχοσωματική ανάπτυξη του παιδιού και τη διαμόρφωση της προσωπικότητάς του. Οραματίζεται οι μαθητές του να μπορούν να εκφράζουν τις ιδέες τους, τις σκέψεις τους, να εγείρουν ερωτήματα, να επεξεργάζονται πληροφορίες, μέσα σε ένα κλίμα συνεργατικό και σε ένα πλαίσιο αμοιβαίου σεβασμού στη διαφορετικότητα, στις διαφορετικές ιδέες και απόψεις, παράγοντας νέες πρωτότυπες ιδέες με νόημα και αξία. Θέλει οι μαθητές του αποκτώντας οικολογική συνείδηση και συμμεριζόμενοι τις σκέψεις και τα συναισθήματα των άλλων να σχεδιάσουν ένα καλύτερο μέλλον σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο. Θεωρούμε ότι χρειαζόμαστε και θα παλέψουμε για ένα σύγχρονο, δημοκρατικό, συμμετοχικό, ανθρώπινο, χαρούμενο σχολείο. Ένα σχολείο, όπου εκπαιδευτικοί και μαθητές/μαθήτριες, ανεξάρτητα από καταγωγή, γλώσσα και θρησκεία, θα δουλεύουν μέσα σ' ένα κλίμα, το οποίο θα χαρακτηρίζει η συλλογικότητα, η ομαδικότητα και η αλληλεπίδραση. Επιπλέον θα στοχεύει στην ολόπλευρη ανάπτυξη του μαθητή και θα του παρέχει τα εφόδια να προετοιμαστεί κατάλληλα για το μέλλον. Παράλληλα θα στοχεύει στη δημιουργία πολιτών με υπευθυνότητα, δημοκρατικό ήθος και σεβασμό στη διαφορετικότητα.</p>
<b>Στόχοι της σχολικής μονάδας σε σχέση με τις τοπικές και ενδοσχολικές ανάγκες</b>	<p>Οι στόχοι που τέθηκαν προσανατολίζονται στην απόκτηση γενικών και ειδικών δεξιοτήτων που προάγουν την αυτονομία του ατόμου, καλλιεργούν την αλληλεπίδραση και την κοινωνικότητα. Παράλληλα, μέλημα μας είναι η βελτίωση της αυτοεικόνας και της ποιότητας ζωής των μαθητών και το άνοιγμα του σχολείου στην τοπική κοινωνία. Οι περισσότεροι από τους στόχους που τίθενται εμπεριέχονται ήδη στα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών, ενώ οι επιπρόσθετοι (π.χ. πληροφορικός γραμματισμός) διευρύνουν και επικαιροποιούν το Αναλυτικό Πρόγραμμα</p>

	<p style="text-align: center;"><b>Ειδικότερα οι στόχοι αφορούν:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Δεξιότητες του 21ου αιώνα:</b> Ανάπτυξη κριτικής σκέψης, συνεργατικότητας, επικοινωνιακών δεξιοτήτων, δημιουργικότητας και ψηφιακής μάθησης.</li> <li>• <b>Δεξιότητες ζωής:</b> Ενίσχυση αυτομέριμνας, υπευθυνότητας, ενσυναίσθησης, ευαισθησίας και υπευθυνότητας.</li> <li>• <b>Δεξιότητες τεχνολογίας:</b> Παραγωγή ψηφιακού περιεχομένου, πληροφορικός γραμματισμός, ασφαλής πλοήγηση στο διαδίκτυο</li> <li>• <b>Δεξιότητες νου:</b> Εμπλοκή σε ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμού, επίλυση προβλήματος, μελέτες περιπτώσεων</li> </ul>
<b>Ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ</b>	
<p>ως προς τη Θεματική Ενότητα</p>  <p><b>Ζω καλύτερα- Ευ ζην</b></p>	<p><b><u>Α ΤΑΞΗ:</u></b></p> <p><b><u>Υγιή παιδιά, υγιής πλανήτης (5εργαστήρια/16 ώρες)</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Το πρωινό μου (3 ώρες)</li> <li>➤ Φρούτα &amp; Λαχανικά (3 ώρες)</li> <li>➤ Από πού προέρχονται αυτά που τρώμε; (3 ώρες)</li> <li>➤ Υγιεινές &amp; Ανθυγιεινές τροφές (4 ώρες)</li> <li>➤ Κανόνες σωστής συμπεριφοράς στο τραπέζι (3 ώρες)</li> </ul> <p><b><u>Β ΤΑΞΗ:</u></b></p> <p><b><u>Ταξιδεύω στον κόσμο των συναισθημάτων (5εργαστήρια/15 ώρες)</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Γνωρίζω τον εαυτό μου και τους άλλους (3 ώρες)</li> <li>➤ Ας γνωρίσουμε έναν ... πρίγκιπα (3 ώρες)</li> <li>➤ Το πολυτιμότερο διαμάντι του κόσμου (3 ώρες)</li> <li>➤ Συναισθήματα στη λογοτεχνία (3 ώρες)</li> <li>➤ Αναστοχασμός- θυμάμαι δικές μου εμπειρίες και σκέφτομαι τι θα μπορούσε να ήταν αλλιώς (3 ώρες)</li> </ul> <p><b><u>Γ ΤΑΞΗ:</u></b></p> <p><b><u>Το σώμα μου γνωρίζω, το αγαπώ και το φροντίζω (5εργαστήρια/10 ώρες)</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Μαθαίνουν το σώμα τους εξωτερικά και εσωτερικά. Απαριθμούν τα μέλη του σώματος εξωτερικά (2 ώρες)</li> <li>➤ Συνδυάζουμε την φροντίδα του σώματος με τη σωστή διατροφή. Διατροφική πυραμίδα- αξία σωστής διατροφής (2 ώρες)</li> <li>➤ Τονίζουμε την αξία της γυμναστικής για ένα υγιές σώμα (2 ώρες)</li> <li>➤ Κανόνες υγιεινής (2 ώρες)</li> </ul>

- Ο κανόνας του εσώρουχου(2ώρες)

#### **Δ ΤΑΞΗ:**

##### **Κυκλοφορώ και προσέχω”(7εργαστήρια/14 ώρες)**

- «Ας γνωριστούμε –με τον κύριο Κ.Ο.Κ» (2ώρες)
- «Με και χωρίς διάβαση(2ώρες)
- «Έξω στο δρόμο»(2ώρες)
- «Εδώ ο σωστός ο ποδηλάτης»(2ώρες)
- «Άλλος για το πάρκο;»(2ώρες)
- «Ερχεται η αστυνομία»(2ώρες)
- «Στην πράξη»(2ώρες)

#### **Ε ΤΑΞΗ:**

##### **Αυτομέριμα, Ασφάλεια και Πρόληψη(5 εργαστήρια/5 ώρες)**

- Δρόμος χωρίς λακκούβες στο Διαδίκτυο (1ώρα)
- Ονοματοδοσία των ομάδων –θέσπιση κανόνων –γνωριμία με το αντικείμενο του προγράμματος (1ώρα)
- Ορισμός του «εθισμού στο διαδίκτυο» -αναγνώριση και κατανόηση του εθισμού (1ώρα)
- Ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και αναγνώριση των ψευδών ειδήσεων(fake news) (1ώρα)
- Αναγνώριση των κινδύνων που εγκυμονεί η παρουσίαση προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο –εκμάθηση προστασίας των προσωπικών δεδομένων (1ώρα)
- Αναστοχασμός και αυτοαξιολόγηση(1ώρα)

#### **Στ ΤΑΞΗ:**

##### **Μικρόβια και ασθένειες. (7 εργαστήρια/14 ώρες)**

- «Συγγνώμη, γνωριζόμαστε από κάπου;»«Δε θέλω να σε μοιραστώ!»
- «Βζνν.....δε με προλαβαίνει κανείς, χα,χα....»
- «Κουβέντα, στην κουβέντα...»
- «Δεν παίζουμε με την υγεία μας».
- «Εμβόλισε τις αρρώστιες»
- Επιστήμη: το αντίθετο στις δεισιδαιμονία».
- «Τότε νόμιζα, τώρα ξέρω..»

ως προς τη Θεματική  
Ενότητα



Φροντίζω το Περιβάλλον

#### **Α ΤΑΞΗ:**

##### **Οι φίλοι μας τα ζώα (5 εργαστήρια- 16 ώρες)**

- Ζώα της αυλής και του δάσους μέσα από το τραγούδι (8 ώρες)

- Ζώα της αυλής και του δάσους μέσα από το βιβλίο (8 ώρες)

#### **Β ΤΑΞΗ:**

#### **Φυσικά φαινόμενα- Ο σχολικός κήπος σώζει (5 εργαστήρια-15 ώρες):**

- Ας γνωρίσουμε τους κινδύνους του πλανήτη!
- Ποιες είναι οι φυσικές καταστροφές- κατασκευή εσωτερικό της γης & minibook.
- Μια φορά και έναν καιρό.... Μύθοι για σεισμούς και ηφαίστεια
- Πληροφορίες από ειδικούς... 3ψήφιοι αριθμοί και βαλιτσάκι πρώτων βοηθειών.
- Ο σχολικός κήπος σώζει... παγκόσμια τράπεζα σπόρων - τράπεζα σπόρων στο σχολείο

#### **Γ ΤΑΞΗ:**

#### **Περιπλανώμενος στα μονοπάτια της Ξάνθης και στα στενά του Νέστου" (6 εργαστήρια-12 ώρες)**

- Περίπατος στο περιαστικό άλσος της Ξάνθης μέσα από τα μονοπάτια.
- Παιχνίδια στο δάσος.
- Ζωγραφική και απεικόνιση του μονοπατιού που επισκέφθηκαν.
- Γνωριμία με τα στενά του Νέστου μέσω διαδικτύου και έντυπου υλικού. Συζήτηση για τη χλωρίδα και την πανίδα του τόπου.
- Καταγραφή ιδεών για την ανάπτυξη των στενών του Νέστου με δραστηριότητες για παιδιά.
- Αναστοχασμός και αυτοαξιολόγηση.

#### **Δ ΤΑΞΗ:**

#### **Ξέρω γιατί και πώς ανακυκλώνω.( 7 εργαστήρια /14 ώρες)**

- «Ας σας γνωρίσουμε»
- «Αντοχές υλικών»
- «Ανακυκλώνεται ή όχι»



- «Βουτιά στην ανακύκλωση»
- «Βουτιά στην ανακύκλωση 2»
- «Δημιουργίες»
- «Αναλαμβάνουμε δράση»

**Ε ΤΑΞΗ:**

**Το σχολείο μου προστάτης του κλίματος Κλιματική αλλαγή - Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία (5 εργαστήρια/ 5 ώρες)**

- Ας γνωρίσουμε το φαινόμενο του θερμοκηπίου(τα αίτια, τις συνέπειες του φαινομένου)(1 ώρα)
- Το κλίμα αλλάζει... η ζωή αλλάζει...( η κλιματική αλλαγή ως αίτιο/παράγοντα που οδηγεί τους ανθρώπους σε μετανάστευση) ( 1 ώρα)
- Η κλιματική αλλαγή είναι παντού (η κλιματική αλλαγή είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα που έχει διαφορετικές επιπτώσεις σε διαφορετικές περιοχές του πλανήτη) (1 ώρα)
- Τα μαύρα σύννεφα (καθημερινές συνήθειες και επιλογές, οι οποίες συμβάλλουν στην εντατικοποίηση της κλιματικής αλλαγής) (1 ώρα)
- Αλλάζουμε εμείς όχι το κλίμα(εφευρίσκουν τρόπους, ατομικούς και συλλογικούς, για τον περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου) (1 ώρα)

**Στ ΤΑΞΗ:**

**Τα μνημεία της Unesco στον Ελλαδικό χώρο (5 εργαστήρια/10 ώρες)**

- «Το ξέρω άραγε;;;»
- «Θα το λύσω αυτό το αίνιγμα;»
- «Βόλτα στην Ελλάδα».
- «Έτοιμοι για schooltrip;»

ως προς τη Θεματική Ενότητα

**Α ΤΑΞΗ:**

**Εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα (6 εργαστήρια-12 ώρες)**

- «Ας γνωριστούμε ξανά» (2 ώρες)



**Ενδιαφέρομαι και  
Ενεργώ- Κοινωνική  
Συναίσθηση και Ευθύνη**

- «Τι χρειάζεται ο άνθρωπος για να ζήσει» (2 ώρες)
- «Επιθυμίες, ανάγκες αλλά και δικαιώματα» (2 ώρες)
- «Τα δικαιώματα των παιδιών» (2 ώρες)
- «Γνωριμία με κείμενα άρθρων από τη Σύμβαση για τα δικαιώματα των παιδιών» 4 (ώρες)
- «Μπορώ να βοηθήσω;» (4 ώρες)

#### **Β ΤΑΞΗ:**

##### **Εθελοντισμός -Μπλε ερευνητές: (7 εργαστήρια-21 ώρες)**

- Τι είναι ζώα υπό εξαφάνιση; Τι είναι εθελοντισμός; παραδείγματα εθελοντισμού (helpera, wwf, archelon)
- Μπλε ερευνητές εν δράσει- helpera καθαρισμός ακτής, Συνεργασία με δήμο Αβδήρων-Εικαστικά, κατασκευές με σκουπίδια
- Τηλεδιάσκεψη με wwf- εικαστικές δημιουργίες
- Ενημέρωση από λιμενικό, ωκεανός ώρα 0.
- Τηλεδιάσκεψη και ξενάγηση από τον σύλλογο Αρχέλων- υιοθεσία της χελώνας Σήλια
- Lapbook για τον ωκεανό
- Δραστηριότητες ωκεάνιου γραμματισμού και διάκριση ΜΠΛΕ ΣΧΟΛΕΙΟ Της ΕΥΡΩΠΗΣ

#### **Γ ΤΑΞΗ:**

##### **Άσπρα, κίτρινα, μαυράκια όλα του Θεού αδελφάκια (8 εργαστήρια - 16 ώρες)**

- Γνωριμία με τις φυλές και τα παιδιά της γης. Χρήση του παγκόσμιου χάρτη για να δούμε πού ζουν.
- Κατασκευή παιδιών με χαρτόνια διαφόρων χρωμάτων.
- Συζήτηση με βάση το αντίστοιχο κείμενο από το βιβλίο των θρησκευτικών της Γ' τάξης σχετικά με τη διαφορετικότητα.
- Εκμάθηση προσευχής.
- Εκμάθηση τραγουδιού «Αν όλα τα παιδιά της γης».
- Χορευτική αναπαράσταση του τραγουδιού με την υδρόγειο σφαίρα στη μέση.

- Συζήτηση και αναζήτηση πληροφοριών για τα δικαιώματα των παιδιών, τη UNICEF και την ACTIONAID.
- Φύλλα εργασίας και καταγραφή των δικαιωμάτων των παιδιών.

#### **Δ ΤΑΞΗ:**

##### **Δικαίωμά μου η ειρήνη . (6 εργαστήρια/12 ώρες)**

- «Δικαίωμά μου είναι»
- «Άδικο αλλά γίνεται»
- «Προς φυγή»
- «Τι να πάρω μαζί μου;»
- «Μια λέξη , μια εικόνα , ένα δικαίωμα»
- «Όλοι μαζί μπορούμε»


#### **Ε ΤΑΞΗ:**

##### **Μπλε ερευνητές.Εθελοντισμός-διαμεσολάβηση (5εργαστήρια/5 ώρες)**

- Ας γνωριστούμε -τι θέλουμε;( να αναπτύξουν αίσθημα προσωπικής και συλλογικής κοινωνικής ευθύνης)(1 ώρα)
- Θέλουμε να προσφέρουμε;( αίσθημα ευθύνης με σκοπό την προσφορά βοήθειας στην κοινωνία και στον συνάνθρωπο γενικότερα.)(1 ώρα)
- Νοιαζόμαστε για να ζούμε καλά.( Εθελοντικός Καθαρισμός Ακτής-ενεργοί πολίτες)(1 ώρα)
- Προσφέρουμε για να έχουμε !( μικρές σκηνές καθημερινότητας κρύβουν βασικές πράξεις υπευθυνότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης.)(1 ώρα)
- Όλοι μαζί μπορούμε κάτι να αλλάξουμε....(δημιουργία τρίπτυχου καλών πρακτικών και εθελοντισμού-υιοθεσία θαλάσσιας χελώνας-δεντροφύτευση σε κοντινό ασύλλιο)(1 ώρα)

#### **Στ ΤΑΞΗ:**

##### **Παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ικανότητες.-Παραολυμπιονίκες (6 εργαστήρια-12 ώρες)**

	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ «Ας λύσουμε τον Γόρδιο δεσμό....»</li> <li>➤ «Τίποτα δεν είναι δεδομένο....»</li> <li>➤ «Μύλος γίναμε.....»</li> <li>➤ «Μ' ακούει κανείς;;;;;;»</li> <li>➤ «Παράλληλοι δρόμοι»</li> <li>➤ «Θέλω να μάθω τι σκέφτεσαι....»</li> </ul>
<p>ως προς τη Θεματική Ενότητα</p>  <p>Δημιουργώ και Καινοτομώ- Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία</p>	<p><b><u>A ΤΑΞΗ:</u></b></p> <p><b><u>STEM/Εκπαιδευτική Ρομποτική ( 7 εργαστήρια- 14 ώρες)</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ 1<sup>ο</sup> Εργαστήριο: Νέες Τεχνολογίες</li> <li>➤ «Τι καιρό έχουμε σήμερα;» (εκτιμώμενος χρόνος: 1-2 διδ. ώρες)</li> <li>➤ 2<sup>ο</sup> Εργαστήριο: Ρομποτική</li> <li>➤ «Η μελισσούλα πετά δεξιά αριστερά» (εκτιμώμενος χρόνος:1-2 διδ. ώρες)</li> <li>➤ «Προγραμματίζοντας το micro:bit» (εκτιμώμενος χρόνος: 1-2 διδ. ώρες)</li> <li>➤ 3<sup>ο</sup> Εργαστήριο: STEM/STEAM</li> <li>➤ «Ας φτιάξουμε τα δικά μας μετεωρολογικά όργανα» (εκτιμώμενος χρόνος: 1-2 διδ. ώρες)</li> <li>➤ «Ας γίνουμε μετεωρολόγοι! «(εκτιμώμενος χρόνος: 1-2 διδ. ώρες)</li> <li>➤ «Φτιάχνω ένα επιτραπέζιο παιχνίδι» (εκτιμώμενος χρόνος: 1-2 διδ. ώρες)</li> <li>➤ «Παρουσιάζουμε τη δουλειά μας» (εκτιμώμενος χρόνος: 1-2 διδ. ώρες)</li> </ul> <p><b><u>B ΤΑΞΗ :</u></b></p> <p><b><u>Επιχειρηματικότητα- Μπλε και πράσινα επαγγέλματα (5 εργαστήρια- 15 ώρες)</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ ΕΝΟΤΗΤΕΣ</li> <li>➤ Ας γνωριστούμε, επαγγέλματα των γονιών μας</li> <li>➤ Πράσινα Επαγγέλματα στον λαχανόκηπο, παραδοσιακά και μοντέρνα, ρομποτική κηπουρική</li> </ul>

- Τηλεδιάσκεψη με το εθνικό αστεροσκοπείο – δορυφορικές παρατηρήσεις
- Μπλε επαγγέλματα
- Επίσκεψη σε τοπικό εργαστήριο ζαχαροπλαστικής και βιωματική δράση

#### **Γ ΤΑΞΗ:**

#### **Τα επαγγέλματα του χθες και του σήμερα (7 εργαστήρια/13 ώρες)**

- Γνωρίζουμε τα επαγγέλματα του χθες [2 ώρες]
- Συγκρίνουμε τα επαγγέλματα του χθες με του σήμερα. Ποια επιβιώνουν και ποια όχι.[2 ώρες]
- Επαφή με τα επαγγέλματα μέσω παιχνιδιών στο WORDWALL και τραγουδιών ,όπως ο παγωτατζής.[2 ώρες]
- Ζωγραφίζω τα επαγγέλματα του χθες και του σήμερα και αναλύω τα χαρακτηριστικά τους.2[ώρες]
- Αναβίωση επαγγελμάτων του χθες και του σήμερα μέσα από το θεατρικό παιχνίδι.[2 ώρες]
- Εκμάθηση τραγουδιού «Ο παγωτατζής».( 1 ώρα)
- Παντομίμα με τα επαγγέλματα του χθες. ( 2 ώρες)

#### **Δ ΤΑΞΗ:**

#### **STEM/Ρομποτική «Το παιχνίδι μου» (6 εργαστήρια/12 /ωρες)**

- «Εμείς και το scratch»
- «Ηρωες μπαίνουν και βγαίνουν»
- «Κίνηση και έλεγχος»
- «Πάνω - κάτω»
- «Πιάσε μήλο , πάρε πόντο»
- «Το παιχνίδι μου»

#### **Ε ΤΑΞΗ:**

#### **STEM / Εκπαιδευτική ρομποτική Οι εποχές του έτους και το κλίμα (5 εργαστήρια/5 ώρες)**

- Οι εποχές του έτους και η σημασία τους.( εμπλουτίζουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους για τις κινήσεις της Γης και

	<p>τις εποχές.)(1 ώρα)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Οι εποχές και η κλίση της γης. (η σημασία της κλίσης του άξονα της Γης για την εμφάνιση των εποχών.)(1 ώρα)</li> <li>➤ Η κίνηση της Γης και οι εποχές. (Η σημασία της περιφοράς της Γης γύρω από τον Ήλιο, για τη ζωή του ανθρώπου.)( 1 ώρα)</li> <li>➤ Οι εποχές και η περιφορά της γης.( Ποια περιοχή της Γης φωτίζεται περισσότερο και ποια λιγότερο την κάθε εποχή.)( 1 ώρα)</li> <li>➤ Καιρός, Κλίμα και εποχές.( Συσχετισμός κλιματικών και καιρικών συνθηκών με τα χαρακτηριστικά των κατοικιών και τα υλικά δόμησης -υλικά εξοικονόμησης ενέργειας- τρόποι αντιμετώπισης καύσιμα και θερμοπληξίας-τρόποι αντιμετώπισης χιονιού.)(1 ώρα)</li> </ul> <p><b><u>Στ ΤΑΞΗ:</u></b></p> <p><b><u>Επιχειρηματικότητα- Επαγγελματικός προσανατολισμός. (6 εργαστήρια-12 ώρες)</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ «Από το χωράφι στο ράφι....»</li> <li>➤ «Ώρα για εκπαιδευτική εκδρομή...»</li> <li>➤ «Ερωταποκρίσεις»</li> <li>➤ «Ώρα για εκπαιδευτική εκδρομή...»</li> <li>➤ «Ενώπιος- Ενωπίου»</li> <li>➤ «Επιχειρείν» .</li> </ul>
<p><b>Αναμενόμενο όφελος ως προς το σχολικό κλίμα</b></p>	<p>Αναμένεται το σχολείο να λειτουργεί μέσα σε πνεύμα συνεργασίας, αλληλοσεβασμού, επικοινωνίας και αποδοχής του διαφορετικού. Επιπλέον θα φροντίσουμε να επικρατήσει κουλτούρα αρμονικής συνεργασίας όλων των εμπλεκομένων στην εκπαιδευτική διαδικασία (εκπαιδευτικών - μαθητικής κοινότητας - γονέων), με ενίσχυση της εικόνας του σχολείου στην τοπική κοινωνία. Προσδοκάται μαθητές και εκπαιδευτικοί να απολαμβάνουν τη μαθησιακή διαδικασία, με στόχευση τη συνεχή βελτίωση των εκπαιδευτικών πρακτικών εκ μέρους των εκπαιδευτικών και των</p>

	<p>γνωστικών και κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών. Επιπλέον θα προσπαθήσουμε να αναδειχθεί και να αξιοποιηθεί η προϋπάρχουσα εμπειρία του σχολείου από την ενασχόληση με θεματολογία σχετική με τα εργαστήρια δεξιοτήτων.</p>
<b>Ειδικότερα οφέλη</b>	<p>Οι δεξιότητες καλλιεργούνται σε όλους τους θεματικούς κύκλους με αποτέλεσμα σταδιακά να σμιλεύεται η συμπεριφορά και η προσωπικότητα των παιδιών με αξίες, συμπεριφορές και γνώσεις που θα αποτελέσουν τη βάση για την εξέλιξή τους. Παράλληλα φροντίζεται η ισόρροπη προσωπική ανάπτυξη του κάθε παιδιού ξεχωριστά, στο μέτρο των δυνατοτήτων του και η παροχή ίσων ευκαιριών σε όλους, έτσι που όλοι να μπορούν να αξιοποιήσουν στο μέγιστο βαθμό τις ατομικές τους δυνατότητες, να μάθουν πώς να μαθαίνουν, να εφαρμόζουν αυτά που έμαθαν και να συνεργάζονται. Συνάμα γίνεται προσπάθεια η μάθηση να γίνει πιο ελκυστική και να δοθούν ευκαιρίες για να αναλάβουν πρωτοβουλίες όλοι οι μαθητές διαμορφώνοντας ένα κλίμα για αμοιβαία εμπιστοσύνη.</p>
<b>Αναμενόμενος αντίκτυπος για την ανάπτυξη της σχολικής κοινότητας</b>	<p>Εμπλουτίζεται το Αναλυτικό Πρόγραμμα και παράγεται μέσα σε ένα συνεργατικό και δημιουργικό κλίμα ενδιαφέρον εκπαιδευτικό υλικό και καινοτόμες πρακτικές μάθησης και αυτό-βελτίωσης. Το σχολείο δεν θα αποτελεί χώρο καταναγκασμού για δασκάλους, μαθητές και γονείς, αλλά χώρο χαράς που όλοι θα φροντίζουν να εξελίσσουν. Τα παραπάνω μαζί με το ζήλο για εργασία, τη δημιουργικότητα, το κλίμα συνεργασίας, την αλληλοκατανόηση και την αποδοχή του διαφορετικού, αναμένεται να εγκαθιδρύσουν στη σχολική μονάδα την «κουλτούρα μάθησης» που θα αφορά όλους τους εμπλεκόμενους. Συνάμα θα πραγματοποιηθεί δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων στην ιστοσελίδα του σχολείου.</p>
<b>Αντίκτυπος στην τοπική κοινότητα</b>	<p>Το σχολείο μας θα ενθαρρύνει τους μαθητές να ασκούν κριτική στον κόσμο που ζουν, αναπτύσσοντας τις ικανότητές τους και την επιθυμία τους να συμβάλλουν στην ανάπτυξη της κοινωνίας και του κόσμου. Μέσα από τις εκδηλώσεις διάχυσης των</p>

	<p>αποτελεσμάτων προσδοκούμε να υπάρξει ευαισθητοποίηση της κοινότητας σε θέματα που αφορούν την κοινωνία και με τα οποία ασχολείται το σχολείο. Το σχολείο θα συνεργαστεί με τους ανάλογους τοπικούς φορείς, προκειμένου να πετύχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα.</p>
<p><b>Προσαρμογές για τη συμμετοχή και την ένταξη όλων των μαθητών</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Μέσα από βιωματικές δράσεις, παιχνίδια, εποπτικό και ψηφιακό υλικό θα δοθεί η δυνατότητα να συμμετέχουν όλοι οι μαθητές.</li> <li>➤ Τροποποίηση εργασθήριων ή δράσεων προκειμένου να γίνουν πιο απλά ή πιο σύνθετα, ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών.</li> <li>➤ Υλοποίηση προγραμμάτων συνεκπαίδευσης μαθητών</li> <li>➤ Διαφοροποίηση ή προσαρμογή εκπαιδευτικού υλικού ή δράσεων ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών</li> <li>➤ Διαλογική συζήτηση και δράσεις προκειμένου οι μαθητές να συνειδητοποιήσουν την αξία της συμμετοχής στην ομάδα.</li> <li>➤ Ανάθεση ρόλων και αρμοδιοτήτων σε μαθητές, προκειμένου να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες που έχουν.</li> <li>➤ Θεατρικό παιχνίδι</li> <li>➤ Πλήθος στρατηγικών διδασκαλίας αξιοποιώντας εποπτικό και ψηφιακό υλικό</li> </ul>
<p><b>Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το σχέδιο δράσης</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Δήμος Αβδήρων,</li> <li>➤ Παιδική Ημερα,</li> <li>➤ ΔΠΘ,</li> <li>➤ ΕΛΚΕΘΕ,</li> <li>➤ Ομάδες Συλλογής και διάθεσης Σπόρων εντόπιων ποικιλιών,</li> <li>➤ Πυροσβεστική,</li> <li>➤ Ναυαγοσώστης,</li> <li>➤ Λιμενικό,</li> <li>➤ Ιατρικός Σύλλογος Ξάνθης,</li> <li>➤ Κέντρο Πρόληψης Ξάνθης - Η Εκφραση</li> </ul>







	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Τμήμα τροχαίας Ξάνθης</li> <li>➤ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΧΕΛΩΝ</li> <li>➤ ΣΥΛΛΟΓΟΣ wwf</li> <li>➤ Εθνικό αστεροσκοπείο Αθηνών-δορυφορικές παρατηρήσεις</li> <li>➤ Εργαστήρι ζαχαροπλαστικής στο Εύμοιρο</li> <li>➤ Δασαρχείο Ξάνθης.</li> <li>➤ ΚΠΕ Βιστωνίδας</li> <li>➤ Τμήμα τροχαίας Νέστου</li> <li>➤ Πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής Χρυσούπολης</li> <li>➤ Ράντσο Κυριακού (Κέντρο Ιππασίας)</li> <li>➤ Μουσείο Φυσικής Ιστορίας</li> <li>➤ Ιδιωτικός κήπος πουλιών Ευμοίρου</li> <li>➤ Φάρμα Κοτόπουλου - Άβατο Ξάνθης</li> <li>➤ Μελιγεύσις-Κομνηνά Ξάνθης</li> <li>➤ Πατατοπαραγωγός (Πορφυλλίδης Πορφύριος)</li> </ul>
<p><b>Τελικά προϊόντα (ενδεικτικά) των εργαστηρίων που υλοποιήθηκαν</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Αφίσα</li> <li>➤ Παιχνίδι «Υπερατού»</li> <li>➤ Padlet με τις προηγούμενες γνώσεις των παιδιών</li> <li>➤ Ερωτηματολόγια</li> <li>➤ ΡΡΤΧ</li> <li>➤ Ψηφιακή αφίσα</li> <li>➤ Δημιουργία παιχνιδιού με το scratch</li> <li>➤ Ψηφιακό βιβλίο.</li> <li>➤ Αφίσες</li> <li>➤ Πίνακες ζωγραφικής</li> <li>➤ Κολάζ</li> <li>➤ Παρουσιάσεις τραγουδιών και βιβλίων</li> <li>➤ Κολάζ</li> <li>➤ Ασκήσεις δημιουργικής γραφής</li> <li>➤ Ερωτηματολόγια</li> <li>➤ Φωτογραφικό υλικό</li> <li>➤ Κουίζ</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"><li>➤ Παρουσιάσεις</li><li>➤ Ψηφιακές αναρτήσεις</li><li>➤ Lapbook για τον ωκεανό</li></ul>
<b>Εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν εκτός της Πλατφόρμας των Εργαστήρια Δεξιοτήτων του ΙΕΠ.</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>➤ Φύλλα εργασίας που θα σχεδιάσει ο εκπαιδευτικός</li><li>➤ Ιστοσελίδες και βίντεο στο διαδίκτυο</li><li>➤ Εργαστήριο ΤΠΕ</li><li>➤ Όργανα παρατήρησης</li><li>➤ Βίντεο -youtube</li><li>➤ Γλώσσα προγραμματισμού scratch</li><li>➤ Εργαλείο ψηφιακής αφήγησης Web 2.0 storyjumper</li><li>➤ Διαδικτυακό εργαλείο Poster my wall</li><li>➤ Φωτόδεντρο</li><li>➤ Μηχανές αναζήτησης</li><li>➤ Ψηφιακά εργαλεία</li><li>➤ Χάρτες google</li><li>➤ Tux paint</li><li>➤ Power point</li></ul>

## ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ - ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

### 1. Τελική αξιολόγηση της υλοποίησης των τεσσάρων Θεματικών Ενοτήτων

 <b>Ζω καλύτερα- Ευ ζην</b>	 <b>Φροντίζω το Περιβάλλον</b>	 <b>Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη</b>	 <b>Δημιουργώ και Καινοτομώ- Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία</b>
1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή - Αυτομέριμα, Οδική Ασφάλεια	1. Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά	1. Ανθρώπινα δικαιώματα	1. STEM/ Εκπαιδευτική Ρομποτική
2. Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη	2. Κλιματική αλλαγή - Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία	2. Εθελοντισμός διαμεσολάβηση	2. Επιχειρηματικότητα- Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα
3. Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση	3. Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική κληρονομιά	3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα	
Μέσα από την ενότητα αυτή τα παιδιά ενίσχυσαν την αυτοεκτίμησή τους και τις κοινωνικές αρετές. Ανέπτυξαν ενσυναίσθηση, υπευθυνότητα και κριτική σκέψη. Επιπλέον καλλιεργήθηκε και ενισχύθηκε η αυτομέριμα των παιδιών.	Στην ενότητα αυτή η προσέγγιση των διαφορετικών πολιτισμών και των σύγχρονων παγκόσμιων προβλημάτων ενίσχυσε την ευαισθησία, την πολιτεότητα, και την υπευθυνότητα των μαθητών. Παράλληλα καλλιεργήθηκε η οικολογική συνείδηση τους σε συνάρτηση με το αποτύπωμά που αφήνουμε στο περιβάλλον.	Στον τομέα αυτό, οι μαθητές ευαισθητοποιήθηκαν, συνειδητοποίησαν και αποδέχτηκαν την διαφορετικότητα των συμμαθητών τους κατανοώντας ότι όλοι έχουμε τα ίδια δικαιώματα. Παράλληλα έγινε προσπάθεια να διαμορφωθούν ενεργοί πολίτες.	Στην τελευταία ενότητα τα παιδιά κατανόησαν βασικές οικονομικές αρχές, ενίσχυσαν την ψηφιακή επικοινωνία και συνεργασία, ενώ ανέδειξαν και την ψηφιακή δημιουργικότητά τους.

### 2. Οφέλη συνολικά από την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης

(σε συνάφεια με την αρχική ανάλυση αναγκών)

<b>ως προς το σχολικό κλίμα γενικά</b>	Η συνεργασία των εκπαιδευτικών ενίσχυσε το καλό κλίμα και την πρωτοβουλία των μαθητών μεταξύ τους και με τους εκπαιδευτικούς. Ευαισθητοποιήθηκαν σε κοινωνικά ζητήματα και ανέδειξαν τη δημιουργικότητά τους. Ενώ έγινε ενημέρωση και διάχυση των αποτελεσμάτων στην ιστοσελίδα του σχολείου.
<b>ως προς τη ανάπτυξη της</b>	Όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας συνεργάστηκαν δημιουργικά, ενημερώνοντας την τοπική κοινωνία για τα

σχολικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς)	αποτελέσματα
ως προς την τοπική κοινότητα	Το σχολείο συνεργάστηκε με τοπικούς φορείς Ευαισθητοποιώντας την τοπική κοινωνία σε μεγάλο βαθμό και αναβάθμισε το ρόλο του.
<b>3. Δυσκολίες – Εμπόδια κατά την υλοποίηση της πιλοτικής εφαρμογής του προγράμματος</b>	
Δυσκολίες και εμπόδια, σύντομη περιγραφή (ξεπεράστηκαν / ήταν ανυπέρβλητα)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Έλλειψη χρόνου</li> <li>2. Δυσκολία στη συνεργασία με διάφορους φορείς</li> <li>3. δυσκολίες σε βιωματικές δράσεις λόγω μέτρων covid-19</li> <li>4. Απουσίες μαθητών λόγω COVID και μη δυνατότητα ολοκλήρωσης κάποιων εργαστηρίων</li> <li>5. Τα προγράμματα χρειάστηκε να προσαρμοστούν στις ιδιαίτερες συνθήκες της τάξης (αναγνωστικό επίπεδο, γνωστικό υπόβαθρο, υποδομές, οικογενειακή υποστήριξη) πράγμα το οποίο απαιτεί περισσότερο χρόνο και ευελιξία από την πλευρά του εκπαιδευτικού.</li> </ol>
<b>Προτάσεις</b>	
Στη μορφή λίστας (150 λέξεις)	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Μείωση της γραφειοκρατίας του προγράμματος</li> <li>2. Δυνατότητα επιλογής θέματος και όχι περιορισμός ανάλογα με την τάξη</li> <li>3. δυνατότητα επιλογής πόσους κύκλους θα καλύψει η κάθε τάξη ή το κάθε τμήμα, γιατί δεν υπάρχει παντού το ίδιο δυναμικό.</li> <li>4. Ευελιξία στην υλοποίηση των 4 θεματικών κύκλων, ειδικά στις μεγάλες τάξεις η 1 ώρα την εβδομάδα είναι ελάχιστος χρόνος.</li> <li>5. εξοπλισμός του σχολείου με τα κατάλληλα υλικά για την υλοποίηση της θεματικής STEAM</li> <li>6. Επιμόρφωση σε θέματα stem/ρομποτικής</li> </ol>	



**ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ  
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020»  
που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)



This work is licensed under Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International.  
To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>



Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,  
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση  
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

